

Sygn. akt IV CSK 82/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa M. W. i L. W.
przeciwko S. M., H. S., D. F., F. W. i B. M. o unieważnienie umów,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 sierpnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z dnia 13 października 2015 r., sygn. akt I ACa 295/15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 13 października 2015 r., opartej na podstawie naruszenia prawa materialnego – art. 83 § 1 i 58 § 1 k.c. oraz przepisów postępowania – art. 382 i 386 § 1 k.p.c. „przez nierozpoznanie istoty sprawy, albowiem Sąd Apelacyjny zaniechał rozpoznania materialnej podstawy żądania pozwu na podstawie art. 83 § 1 lub art. 58 § 1 k.c. i dlatego nie uwzględnił apelacji powodów”, skarżący powołali się na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Na uzasadnienie tego twierdzenia podali, że oczywista zasadność skargi wynika z naruszenia prawa materialnego widocznego *prima facie*, gdyż Sąd dokonał błędnej wykładni art. 83 § 1 k.c., a nadto nie zastosował art. 58 § 1 k.c., i z tego powodu nie rozpoznał istoty sprawy „gdyż przy rozstrzyganiu sprawy naruszył prawo materialne, a tym samym pominął materialną podstawę żądania pozwu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli zachodzi (przynajmniej) jedna z wymienionych w tym przepisie przyczyn, co powinno zostać wykazane i należycie uzasadnione przez stronę składającą wniosek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Warunki, jakim powinno odpowiadać prawidłowe uzasadnienie wniosku zostały wszechstronnie wyjaśnione w bogatym i ustabilizowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Jeżeli wniosek oparty jest na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący powinien przedstawić argumentację prawną, odrębną w stosunku do uzasadnienia podstaw skargi, zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia przepisów, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia. Zakres badania sprawy w ramach przedsądu nie pozwala Sądowi Najwyższemu na dokonywanie na tym etapie postępowania oceny zasadności zarzutów podniesionych w skardze. Z tego względu powołanie się na przesłankę oczywistej zasadności skargi nie może być sformułowane w sposób wymagający takiej oceny, lecz powinno się koncentrować na odrębnej argumentacji prawnej, zmierzającej do wykazania „oczywistości” w rozumieniu powołanego przepisu.

Nie spełnia tych założeń uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi powodów, które ogranicza się do powtórzenia, w lapidarnej formie, uzasadnienia zarzutów skargi. Samo posłużenie się przez skarżących określeniami ocennymi (naruszenia „oczywiste” i „widoczne na pierwszy rzut oka”) nie może zastąpić wymaganej argumentacji, przekonującej o oczywistej zasadności skargi, która zresztą - co uszło uwagi skarżących - nie jest tożsama z oczywistym naruszeniem przepisów.

Niezależnie od tego, okolicznościami uzasadniającymi przyjęcie skargi są tylko takie, które miałyby znaczenie dla rozstrzygnięcia, zwłaszcza w kontekście podstaw skargi kasacyjnej, w granicach których Sąd Najwyższy ją rozpoznaje (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Zasadnicza kwestia - pozorności umowy - została podniesiona przez skarżących w ramach podstawy naruszenia prawa materialnego, art. 83 § 1 k.c., bez powołania zarzutów naruszenia postępowania w tym zakresie. Pozorność umowy jest okolicznością faktyczną, ustalaną przez sądy

w toku instancji i nie podlega kontroli kasacyjnej w ramach podstawy kasacyjnej, o której mowa w art. 393¹ pkt 1 k.p.c. (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 1997 r., I CKN 51/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 79 i z dnia 24 kwietnia 2013 r., IV CSK 571/12, niepublikowane). Natomiast kwestia naruszenia art. 58 § 1 k.c. została wywołana w istocie przez użycie przez Sąd Apelacyjny określenia prawnego nieadekwatnego do faktycznie przyjętej podstawy orzeczenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej powodów do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).